

Jeżeli w gospodarstwie wykonano analizę zawartości N_{min} w glebie, należy wykorzystać jej wynik **do korekty** planowanej dawki nawozów azotowych.

- Jeśli wynik testu N_{min} wykazuje wysoką lub bardzo wysoką zawartość składnika w glebie do głębokości 60 cm, to planowaną dawkę nawozów można **zmniejszyć** o różnicę pomiędzy zawartością N_{min} stwierdzoną w glebie pobranej z pola i górną granicą zawartości średniej dla takiej gleby.
- W przypadku zawartości bardzo niskiej lub niskiej zalecaną dawkę N należy **zwiększyć** o różnicę pomiędzy dolną granicą zawartości średniej i oznaczoną ilością N_{min} w glebie.
- Jeśli wynik testu mieści się w przedziale zawartości średniej, **dawka N pozostaje bez zmian.**

Przykład 1: Za pomocą testu N_{min} w glebie średniej (do głębokości 60 cm) stwierdzono 50 kg N/ha. **Planowaną dawkę azotu należy zwiększyć o (71 kg N/ha - 50 kg N/ha) 21 kg N/ha.**

Przykład 2: Zawartość N_{min} w glebie lekkiej wynosi 110 kg N/ha. **Dawkę azotu można zmniejszyć o (110kg N/ha - 80 kg N/ha) 30 kg N/ha.**

¹ Zalecenia w cenie **7,75zł** (z Vat) można nabyć w Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Białymstoku, u naszych specjalistów terenowych lub zamówić przy zleceniu badań gleb.

Wykonanie badań azotu mineralnego w glebie można zlecić Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Białymstoku. Szczegóły organizacyjne w zakresie badań oraz aktualny cennik można uzyskać na stronie internetowej www.oschrbialystok.internetdsl.p

Instrukcja ustalania dawek azotu na gruntach ornych na podstawie badań N_{min} w glebie mineralnej w okresie wczesnej wiosny

W nowoczesnym doradztwie nawozowym (np. w „Zaleceniach nawozowych dla roślin uprawy polowej i trwałych użytków zielonych”)¹ – instrukcje upowszechnieniowe nr 151, 184 Puławy 2008, 2010 i 2012r. – opracowanych przez autorów z IUNG – PIB w Puławach, IMUZ w Falentach oraz KSChR w Warszawie, dawki nawozów azotowych (podane w tabeli 2 powyższych zaleceń) obliczono zakładając, że rośliny są uprawiane na dobrych stanowiskach i w warunkach sprzyjających efektywnemu wykorzystaniu azotu z nawozów i innych źródeł. Nie uwzględniono natomiast stosowania nawozów naturalnych (z wyjątkiem ziemniaków i buraków uprawianych na oborniku), stosowanych często i w wysokich dawkach w naszym regionie.

Dawki azotu można zmniejszyć po zastosowaniu:

obornika o 15 kg N;

gnojowicy bydłowej o 17 kg N;

gnojowicy świńskiej o 20 kg N; gnojówki o 20 kg N

na każde 10 ton / (10 m³ – dla nawozów płynnych) zastosowanego nawozu naturalnego o przeciętnym jego składzie chemicznym.

Na przykład: zastosowanie 15 ton gnojowicy od trzody chlewnej na 1 ha uprawy (o przeciętnej zawartości azotu w gnojowicy), **pozwała zmniejszyć dawkę tego składnika w nawozach mineralnych o 30 kg/ha.**

Ponadto:

1. Na stanowiskach po przyoranej słomie zbóż lub rzepaku, niezależnie od zalecanej dawki nawozów azotowych, należy dodatkowo zastosować 20-30 kg N/ha („na słomę”), jako rekompensatę za okresowe unieruchomienie azotu przez drobnoustroje glebowe;
2. Całkowitą dawkę azotu najkorzystniej jest podzielić na dwie lub trzy części i zastosować w terminach podanych w poniższej tabeli. Zmniejsza to ryzyko strat składnika w przypadku wystąpienia niekorzystnych warunków pogodowych, a w razie potrzeby, spowodowanej nietypowymi warunkami atmosferycznymi umożliwia korektę nawożenia azotem w okresie wegetacji.

Terminy stosowania nawozów azotowych

Rośliny	I dawka	II dawka	III dawka
Zboża ozime	przed ruszeniem wegetacji wiosną	faza strzelania w źdźbło	początek kłoszenia
Zboża jare	Przedśiewnie	faza strzelania w źdźbło	początek kłoszenia
Kukurydza	Przedśiewnie	do wysokości roślin ok. 30 cm	
Ziemniaki średnio późne i późne	przed sadzeniem	Początek wschodów	
Buraki	Przedśiewnie	po przerywce lub w fazie 4-6 liści	
Rzepak	przed ruszeniem wegetacji wiosną.	faza rozety	początek pąkowania – do zielonego pąka
Trawy, motylkowate i ich mieszanki w roku siewu	Przedśiewnie	po 1 pokosie*	
Trawy, motylkowate i ich mieszanki w latach pełnego użytkowania	przed ruszeniem wegetacji wiosną	po I pokosie	po II pokosie

* w warunkach siewu wiosennego

Korekta dawki azotu na podstawie testu N_{min}

Dawki azotu z tabeli 2 w/w zaleceń odnoszą się do warunków uprawy roślin na dobrych stanowiskach, gdzie można spodziewać się średniej zawartości azotu mineralnego w glebie. Natomiast bezpośrednim i prawdziwym wskaźnikiem ilości tego składnika dostępnego dla roślin w glebie w warunkach konkretnego gospodarstwa i pola (wyniki badań po ponad 400-600 pól rocznie z lat ubiegłych wykonywanych w naszej Stacji są bardzo zróżnicowane) jest test azotu mineralnego. Wynik testu przeliczany jest na kg azotu mineralnego w glebie do głębokości 60 cm na powierzchni 1 ha. Przedziały zawartości N_{min} w zależności od kategorii agronomicznej gleby zamieszczono w poniższej tabeli.

Ocena zawartości N_{min} (kg/ha) w glebie do głębokości 60 cm wczesną wiosną

Kategoria agronomiczna gleby	Zawartość N _{min}				
	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
Bardzo lekka	do 30	31-50	51-70	71-90	pow. 90
Lekka	do 40	41-60	61-80	81-100	pow. 100
Średnia i ciężka	do 50	51-70	71-90	91-100	pow. 100